

תיעדוף הוצאות הממשלה בשנת 2025 ותיקון החלטות ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לשם התמודדות עם הצרכים האזרחיים הנובעים ממבצע "עם כלביא" שהתנהל בחודש יוני 2025, ולצורך קידום פעולות נוספות של הממשלה, כמפורט להלן:

1. להקצות את הסכומים הבאים בשנת 2025 עבור ההוצאות האזרחיות הנובעות ממבצע "עם כלביא", שלחלקן הוקצו מקורות תקציביים בהחלטות ממשלה קודמות, ועבור קידום החלטות נוספות:

- א. 320 מיליון ש"ח לביטוח הלאומי, עבור מתווה להקלת יציאת עובדים לח"ת, כמענה משלים למתווה הפיזיויים לעסקים במסגרת מבצע "עם כלביא".
- ב. 37 מיליון ש"ח למשרד הרווחה, עבור מתווה פיצוי בגין נזקי "עם כלביא" לעמותות, מענה מיידי לנפגעים, תגבור במסגרות חוץ ביתיות, סיוע למחוסרי קורת גג במלונות ובתהליך יציאה מהם, מעטפת רווחה במלונות לרבות מסגרות לאזרחים ותיקים, ילדים ונוער.
- ג. 100 מיליון ש"ח למשרד הביטחון, עבור הצבת מיגוניות ושיפוץ מקלטים נוכח מבצע "עם כלביא" לפי החלטת ממשלה מס' 3166.
- ד. 50 מיליון ש"ח למשרד הפנים, עבור שיפוי רשויות מקומיות שנפגעו במהלך מבצע "עם כלביא" לפי החלטת ממשלה מס' 3153.
- ה. 120 מיליון ש"ח למשרד הפנים, עבור סיוע לכלל הרשויות המקומיות עבור הוצאות בגין מצב החירום נוכח מבצע "עם כלביא", שיחולקו ביניהן לפי תבחינים ותנאים שייקבעו.
- ו. 90 מיליון ש"ח למשרד לביטחון לאומי, עבור גיוס פלוגות מילואים במשטרה, מעבר מערך הכבאות למתכונת חירום וצרכי ציוד חילוץ בכבאות במהלך מבצע "עם כלביא".
- ז. 47 מיליון ש"ח למשרד הבריאות, עבור התאמות מערכת הבריאות לחירום נוכח מבצע "עם כלביא", רכש גנרטורים, מיגון מתפרץ, מטופלים גריאטריים, מרכזי חוסן והגנת סייבר בבתי החולים.
- ח. 135 מיליון ש"ח למנהל הדיור הממשלתי, עבור שיפוץ קריית הממשלה בחיפה שניזוקה במהלך מבצע "עם כלביא".
- ט. 3 מיליון ש"ח למשרד לשירותי דת, עבור טיפול בחללי מבצע "עם כלביא".
- י. 32 מיליון ש"ח למשרד החינוך, עבור מענה חלופי לבתי ספר שניזוקו במהלך מבצע "עם כלביא" ולא יסתיים שיפוצם עד חודש ספטמבר 2025.
- יא. עד 265 מיליון ש"ח עבור קידום החלטות ממשלה ליישובי הצפון מעבר למרחב המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון, לפיתוח עיר באר שבע ולפיתוח הנגב המזרחי.
- יב. 298 מיליון ש"ח למשרד הפנים עבור החלטת ממשלה לעדכון נוסחת מענק האיוון.
- יג. 60 מיליון ש"ח למשרד הפנים עבור החלטת ממשלה למודל ניהול יישובים במועצות אזוריות.
- יד. 26 מיליון ש"ח עבור קידום החלטת ממשלה להאצת דיגיטציה והמעבר לענן במגזר הציבורי.

- טו. 100 מיליון ש"ח עבור קידום החלטת ממשלה להאצת בנייה ופיתוח שוק הנדל"ן.
- טז. 30 מיליון ש"ח עבור מתווה התייעלות במגן דוד אדום.
- יז. 100 מיליון ש"ח לות"ת עבור תכנית מענקי מחקר ארוכי טווח, שמטרתה האצת מחקר מצטיין בעל פוטנציאל יישומי, בין השאר בתחומי עדיפות כגון בינה מלאכותית, קוונטום וביו. חלוקת מענקי המחקר מותנה בהעברת החלטת מועצת ות"ת בנושא. בכל האמור לעיל, אין כדי לפגוע בעצמאות ובסמכויות מל"ג-ות"ת.
- יח. 377 מיליון ש"ח עבור קידום החלטות ממשלה להאצת צמיחת המשק.

יובהר כי קידום ההקצאה בפועל לשימושים המפורטים לעיל, לרבות הסכומים המוקצים להם, ייעשה בכפוף להשלמת כלל ההליכים המינהליים הנדרשים בעניין, לרבות בחינה משפטית ומקצועית של כלל ההיבטים הכרוכים ביישום השימושים ובהתאם למסקנות הבחינה וההליכים הנזכרים. מבלי לגרוע מן האמור, ככל שהיישום יתבסס על פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שעניינו עדיפות לאומית, גם בהבאת שיקולים ונימוקים מקצועיים לתמיכה בהן בהתאם להוראות החוק האמור. בהתאם לכך, יובהר כי אין באזכור של הגופים (לרבות רשות מקומית ספציפית או אזוריים) בפסקאות אלה כדי לחייב את ההקצאות לגופים הנזכרים או את הסכומים, אשר כאמור מותנות וכפופות לכל הבדיקות הנדרשות כמפורט לעיל.

2. לצורך מימון החלטה זו:

א. לעשות שימוש בסך של 550 מיליון ש"ח מתוך הסכום שהופחת ממשרדי הממשלה בהחלטה מס' 2893 מיום 18 במרץ 2025 שעניינה שינוי סדרי העדיפויות הממשלתיים על מנת לעמוד במסגרות התקציב ותיקון טעות בהחלטת ממשלה (להלן – **החלטה 2893**), כפי שתוקנה בהחלטה מס' 2996 מיום 5 במאי 2025, שעניינה הקצאת תקציב למערכת הביטחון ותיקון החלטת ממשלה ובהחלטה מס' 3166 מיום 20 ביוני 2025, שעניינה תוכנית לשיקום מקלטים ציבוריים והצבת מיגוניות ותיקון החלטת ממשלה, במקביל לצמצום הסכום המיועד לפעולות להפחתת הכנסה שיועדו בחוק התקציב לשנת 2025 עבור קידום מתן הטבות מס.

ב. לעשות שימוש ביתרת סכומים שיועדו להחלטות ממשלה לצורך קידום מדיניות הממשלה בשנת 2025, שטרם מומשו בסך של 241 מיליון ש"ח.

ג. לתקן החלטות ממשלה בעניין הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית כמפורט להלן:

(1) לתקן את החלטה מס' 2328 מיום 31 באוקטובר 2024, שעניינה הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים והחלטות נוספות בשנת 2025, כפי שתוקנה בהחלטות מס' 2474 מיום 24 בנובמבר 2024, מס' 2566 מיום 15 בדצמבר 2024, החלטה 2825, מס' 2893 מיום 18 במרץ 2025, מס' 3057 מיום 26 במאי 2025, מס' 3189 מיום 1 ביולי 2025 ומס' 3243 מיום 15 ביולי 2025 (להלן – **החלטה 2328**), כך שיופחתו 569 מיליון ש"ח מהסכום האמור בסעיף 1 כך שבסעיף זה במקום "5,029 מיליון ש"ח" יבוא "4,460 מיליון ש"ח", וכן להפחית שיעור של 2.25% מכל אחד מסכומי ההקצאה המפורטים בהחלטה 2825 ובנספח להחלטה, ובהחלטות נוספות שעניינן יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית כאמור בהן.

(2) לתקן את החלטה מס' 2825 מיום 4 במרץ 2025, שעניינה יישום הסכמים

קואליציוניים בשנת הכספים 2025, כפי שתוקנה בהחלטה מס' 2893 מיום 18 במרץ 2025, מס' 3057 מיום 26 במאי 2025, מס' 3189 מיום 1 ביולי 2025 ומס' 3243 מיום 15 ביולי 2025 (להלן – **החלטה 2825**), באופן הבא:

(א) בסעיף 1ז, במקום "סכום שלא יעלה על 25 מיליון ש"ח" יבוא "סכום שלא יעלה על 14 מיליון ש"ח";

(ב) בסעיף 1ז(3), במקום "6 מיליון ש"ח" יבוא 2.5 מיליון ש"ח.

(ג) סעיף 1ז(5) יימחק.

(ד) סעיף 1ז(6) יימחק.

(3) לתקן את החלטה מס' 2474 מיום 24 בנובמבר 2024, שעניינה הקצאת תקציבים

עבור יישום הסכמים קואליציוניים בעלי משמעות תקציבית בשנת 2025 ותיקון

החלטת ממשלה, כך שבטבלה שבסעיף 3 להחלטה האמורה, במקום:

045203	משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות	40 מלש"ח	פעילות לחיזוק הזהות היהודית והקשר לישראל בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בתפוצות וחיבור בין יהודים מהתפוצות לישראלים.
--------	--------------------------------------	----------	---

יבוא:

045203	משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות	25 מלש"ח	פעילות לחיזוק הזהות היהודית והקשר לישראל בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בתפוצות וחיבור בין יהודים מהתפוצות לישראלים.
--------	--------------------------------------	----------	---

ד. לתקן את החלטה מס' 2334 מיום 31 באוקטובר 2024, שעניינה העלאת שכר עובדי

ההוראה בחינוך שאינו רשמי, כפי שתוקנה בהחלטה מס' 3189 מיום 1 ביולי 2025, כך

שבמקום "סכום של 570 מיליון ש"ח בשנים 2025 ואילך" יבוא "סכום של 89 מיליון

ש"ח בשנת 2025 וסכום של 570 מיליון ש"ח בשנים 2026 ואילך".

ה. להטיל על משרד הפנים להקצות סך של 25 מיליון ש"ח מתקציבו לשנת 2025 לצורך

שיפוי רשויות מקומיות בשל הוצאותיהן במבצע עם כלביא, כאמור בסעיף 1(ה)

להחלטה זו.

ו. לבצע הפחתה רוחבית בתקציבי משרדי הממשלה משנת 2026 ואילך באופן הבא:

(1) להפחית את בסיס התקציב של משרדי הממשלה החל משנת הכספים 2026 ואילך

בשיעור של 3.35%, בהתאם לשווי אחוז הפחתה בכל סעיף תקציב כמפורט בנספח

א' שלהלן ובהתאם להפחית את תקציב ההרשאה להתחייב של משרדי הממשלה.

יובהר כי ההפחתות אלו יחולו גם על תקציבים שהוקצו ליישום החלטות ממשלה

קודמות.

- (2) לא יבוצעו הפחתות בתקנות שעניינן ביצוע חקיקה שבה מוגדרים סכומי התקציב או שיעור התקציב שיש להקצות לשם יישומה, בתקנות שנועדו למילוי מחויבות חוזית של הממשלה לביצוע הוצאה (לרבות הסכמי שכר והסכמים אחרים ולמעט התחייבות להוציא הוצאה לפי תעריפים הקבועים בחוק) ובתקנות אשר ההפחתה מהן תוביל לחריגה תקציבית באותה תקנה, ומבין התקנות שנוותרו תבוצע הפחתה בשיעור זהה מכל אחת מהן, כך שסך ההפחתה יגיע לסכום הכולל שנקבע ביחס לכל משרד כמפורט בנספח א'.
- (3) על אף האמור בסעיף קטן 2(ו)(2), רשאים משרד ממשלתי ואגף התקציבים במשרד האוצר להסכים ביניהם על שיעור הפחתה שונה לכל תקנה אשר בתחום סמכותו של אותו משרד ובלבד שהסך הכולל של סכום ההפחתה ביחס לאותו משרד לא ישתנה מהאמור בנספח א'.
- (4) להטיל על שר העבודה ושר האוצר להורות למוסד לביטוח לאומי, מתוקף סמכותם לפי סעיף 24(א) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – **חוק יסודות התקציב**), להפחית את בסיס התקציב המינהלי של המוסד לביטוח לאומי בשנים 2026 ואילך בהתאם לאמור בסעיפים 2(ו)(1) עד 2(ו)(3).
- (5) להטיל על שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר להורות לשירות התעסוקה, מתוקף סמכותם לפי סעיף 24(א) לחוק יסודות התקציב, להפחית את התקציב של שירות התעסוקה בשנים 2026 ואילך בהתאם לאמור בסעיפים 2(ו)(1) עד 2(ו)(3).
- (6) להטיל על שר האוצר לפנות ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה בבקשה לפעול לצמצום הוצאות פעילותם בשנים 2026 ואילך, בהתאם לאמור בסעיפים 2(ו)(1) עד 2(ו)(3), ולהפחית את תקציב הכנסת ותקציב משרד מבקר המדינה החל משנת הכספים 2026 ואילך בהתאם להחלטות שיתקבלו על ידיהם כאמור.
- (7) שימוש בסכומי ההפחתה הרוחבית האמורה בסעיף זה כפעולה מאזנת כהגדרתה בחוק יסודות התקציב, למעט עבור מימון סעיף 1 להחלטה זו, תעשה בכפוף להחלטת ממשלה נוספת.

נספח א' – שווי אחוז הפחתה בתקציבי המשרדים

קוד סעיף	שם סעיף	שווי אחוז (אלפי ש"ח)
01	נשיא המדינה ולשכתו	188
04	משרד ראש הממשלה	19,200
05	משרד האוצר	7,512
06	משרד הפנים	862
07	משרד לביטחון פנים	40,690
08	משרד המשפטים	4,825
09	משרד החוץ	5,964
10	מטה לביטחון לאומי	124
12	גמלאות ופיצויים	196
13	הוצאות שונות	1,598
16	הוצאות חירום אזרחיות	5,894
17	תאום הפעולות בשטחים	291
18	רשויות מקומיות	13,457
19	משרד המדע והחלל, התרבות	10,124
20	משרד החינוך	37,336
21	השכלה גבוהה	30,655
22	המשרד לשירותי דת	3,356
23	משרד הרווחה והשירותים	26,851
24	משרד הבריאות	22,840
25	הרשות לניצולי שואה	772
26	המשרד להגנת הסביבה	2,342
29	משרד הבינוי והשיכון	897
30	המשרד לקליטת העליה	9,528
31	הוצאות ביטחוניות שונות	35,000
33	משרד החקלאות	11,346
34	משרד האנרגיה והמים	4,323
36	תעסוקה	23,261
37	משרד התיירות	1,422
38	כלכלה ותעשייה	19,724
39	משרד התקשורת	282
40	משרד התחבורה	2,257
41	רשות ממשלתית למים וביוב	399
42	מענקי בינוי ושיכון	6,393
43	המרכז למיפוי ישראל	433
51	דיוור ממשלתי	1,474
52	המשטרה ובתי הסוהר	3,629
54	רשויות פיקוח	19,303
60	חינוך - פיתוח	19,181
67	בריאות - פיתוח	5,666
68	רשות האוכלוסין	4,152
70	שיכון - פיתוח	14,853
73	מים - פיתוח	4,917
76	תעשייה - פיתוח	1,697
78	תיירות - פיתוח	2,549
79	תחבורה - פיתוח	68,826
83	הוצאות פיתוח אחרות	15,430

דברי הסבר

החלטה זו מובאת לאישורה של הממשלה לצד הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2025. הצעת ההחלטה כוללת הקצאות תקציביות לצרכים האזרחיים הנובעים ממבצע "עם כלביא" שהתנהל בחודש יוני 2025. לצד זאת, ההצעה כוללת צעדי מדיניות נוספים שבכוונת הממשלה לקדם בשנת 2025. בהתאם לאמור ולהוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – **חוק יסודות התקציב**), הצעת ההחלטה מפרטת את דרכי המימון עבור הקצאות התקציב האמורות.

סעיף 1

עם פתיחת מבצע "עם כלביא" ביום 13 ביוני 2025 החלה עבודת מטה ממשלתית דינמית ומתמשכת שבמסגרתה עבד משרד האוצר באופן רציף מול כלל משרדי הממשלה למיפוי הצרכים האזרחיים המידיים הנובעים מהמבצע בהיבטים הצבאיים ועל מנת לתת מענה כולל ומקיף לכלל השלכות הלחימה על העורף ולאפשר את הרציפות התפקודית של המשק על כלל היבטיה. עבור חלק מהצרכים המפורטים יועד מקור תקציבי בעת קבלת ההחלטה, ועבור אחרים ניתנו מענים זמניים במסגרות התקציב הקיימות. כפי שיפורט בהמשך, הצעת החלטה זו כוללת דרכי מימון חלופיות שונות מענה תקציבי סופי לכלל הצרכים האמורים. לצד זאת, בכוונת הממשלה לקדם בשנת 2025 צעדי מדיניות מתוכננים בתחומים שונים. צעדים אלה מיועדים לקידום הטבות ופיתוח בחבלי ארץ שונים במדינה, תמיכה ברשויות מקומיות, האצת צמיחת המשק וצעדים נוספים, אשר חלקם יידרשו להחלטות ממשלה נוספות על מנת שיוקצו בפועל, וביניהם למשל פיתוח העיר באר שבע, עדכון נוסחת מענק האיזון, מודל ניהול יישובים במועצות אזוריות, פיתוח הנגב המזרחי ועוד.

סעיף 2

בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב וחוק הפחתת הגרעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – **חוק המסגרות**), הגדלת הוצאה בשנת תקציב פלונית מחייבת דרך מימון מתוך מסגרות התקציב המאושרות לאותה שנה, ובהתאם מפורטות דרכי המימון עבור כלל ההוצאות המפורטות לשנת 2025.

סעיף 2(א)

לאחר אישור חוק התקציב לשנת 2025 בחודש מרץ 2025, נוכחה הממשלה כי חלק מרכיבי התכנית הכלכלית לשנת 2025 שמטרתם הגדלת הכנסות המדינה טרם אושרו בכנסת. על מנת להתכנס למסגרות התקציב שאושרו, החליטה הממשלה במסגרת החלטה 2893 להפחית באופן רוחבי את תקציבי המשרדים בשיעור של 2.25% כנגד צעדים אלו שאי-אישורם הביא להריגה מתקרת הגרעון לשנת 2025. במסגרת ההחלטה ניתנה לממשלה אפשרות להביא צעדים חלופיים שיגדילו את הכנסות המדינה כנגד צעדי ההתכנסות שטרם אושרו וכך לאפשר את החזר הכספים שהופחתו למשרדי הממשלה. החלטה 2996 תיקנה את החלטה 2893 ובמסגרתה צומצמו תכניות למתן הטבות מס על סך 700 מיליון ש"ח וכנגד צמצום זה הוקצה הסכום האמור למערכת הביטחון מתוך כלל הסכום שהופחת מהמשרדים. החלטה 3166 תיקנה גם כן את החלטה 2893 ובמסגרתה צומצמו באופן דומה תכניות למתן הטבות מס והותר לממשלה לקבוע שימושים אחרים ביתרת הסכום שהופחת ממשרדי הממשלה מבלי להידרש להשיבו למשרדים. כעת מוצע לקבוע כי סך של 550 מיליון ש"ח ישמש, בין יתר המקורות שיפורטו בהמשך, למימון הצרכים האמורים בהחלטה.

סעיף 2(ב)

במסגרת חוק התקציב לשנת 2025 יועדו סכומים לקידום מדיניות הממשלה בתחומים שונים. חלק מסכומים אלה נוצל במהלך השנה עד כה ובא לידי ביטוי בהחלטות הממשלה ובשינויים בתקציב. כעת מוצע לעשות שימוש בחלק שטרם הוקצה להחלטות ממשלה, קרי, כלל לא יועד, בסכום של 241 מיליון ש"ח, וזאת לצורך מימון הצעדים המפורטים בהצעת ההחלטה.

סעיף 2(ג)

בהחלטה 2328 יועדו סכומים עבור יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית. החלטה זו תוקנה לאחר מכן במספר החלטות כך שנכון למועד הבאת הצעת ההחלטה לממשלה סך הסכום שיועד להסכמים האמורים עומד על 5,029 מיליון ש"ח. כעת מוצע כי לצורך מימון הצרכים האמורים בהצעת ההחלטה יופחת סך הסכום שיועד להסכמים כאמור בגובה כלל הסכומים שלא יועדו עד כה לשימושים מפורטים בהחלטות ממשלה. לצד זאת, מוצע להפחית את הסכום המיועד בהחלטה 2825 לרשות לזהות לאומית יהודית בסך שך 11 מיליון ש"ח, להפחית את הסכום שיועד בהחלטה 2474 למשרד התפוצות עבור פעילות לחיזוק הזהות היהודית והקשר לישראל בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בתפוצות וחיבור בין יהודים

מהתפוצות לישראלים בסך של 15 מיליון ש"ח ולהפחית 2.25% מסכומי ההקצאה האמורים בהחלטה. לאחר ההפחתות האמורות, מוצע לתקן את החלטה 2328 כך שסך הסכום עבור יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית יעמוד על 4,460 מיליון ש"ח.

סעיף 2(ד)

לצורך מימון הפעילויות המפורטות בהחלטה, מוצע להפחית סך של 481 מיליון ש"ח מתוך הסכום המקורי שיועד להעלאת שכר עובדי ההוראה בחינוך שאינו רשמי בהחלטה 2334.

סעיף 2(ה)

לצורך מימון הפעילויות המפורטות בהחלטה מוצע להקצות מתקציב משרד הפנים לשנת 2025 סך של 25 מיליון ש"ח לצורך שיפוי רשויות מקומיות בשל הוצאותיהן במבצע עם כלביא, כפי שמפורט בסעיף 1 להצעת ההחלטה.

סעיף 2(ו)

על מנת לאפשר לממשלה לבצע צעדים שיאפשרו לה להתכנס למגבלות הקבועות בחוק המסגרות בטווח הבינוני, נקבע בסעיף 40א(א) לחוק יסודות התקציב, כי על הממשלה להכין תכנית תקציב תלת-שנתית, על פי הצעת שר האוצר, שתונח על שולחן הכנסת יחד עם הצעת חוק התקציב. תכנית זו היא התכנית המחייבת לעניין המגבלות שחלות על הממשלה בקבלת החלטות חדשות שבביצוען כרוכה חריגה ממגבלת ההוצאה הצפויה או מגבלת הגירעון באחת מהשנים הכלולות בה. בהתאם להוראות סעיף 40א לחוק יסודות התקציב, הממשלה תהיה רשאית לקבל החלטה חדשה שבביצועה כרוכה חריגה ממגבלת ההוצאה או הפחתת הכנסות, אם נקטה בפעולה מאזנת כהגדרתה שם. בהתאם, מוצע כעת לקבוע הפחתה רוחבית בתקציבי המשרדים בשיעור של 3.35% משנת 2026 ואילך. שימוש בסכומי ההפחתה הרוחבית האמורה בסעיף זה כפעולה מאזנת כהגדרתה בחוק יסודות התקציב, למעט עבור מימון סעיף 1 להחלטה זו, תעשה בכפוף להחלטת ממשלה נוספת.

רקע כללי, נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

ההחלטה עוסקת בשינוי סדרי העדיפויות הממשלתיים.

תקציב

כמפורט בהחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 2328 מיום 31 באוקטובר 2024, שעניינה הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים והחלטות נוספות בשנת 2025.

החלטה מס' 2474 מיום 24 בנובמבר 2024, שעניינה הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים בעלי משמעות תקציבית בשנת 2025 ותיקון החלטת ממשלה.

החלטה מס' 2566 מיום 15 בדצמבר 2024, שעניינה תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרין לשנים 2022 - 2025 - תיקון החלטות ממשלה.

החלטה מס' 2825 מיום 4 במרץ 2025, שעניינה יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2025.

החלטה מס' 2893 מיום 18 במרץ 2025 שעניינה "שינוי סדרי העדיפויות הממשלתיים על מנת לעמוד במסגרות התקציב ותיקון טעות בהחלטת ממשלה".

החלטה מס' 3057 מיום 26 במאי 2025 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים - תיקון החלטת ממשלה".

החלטה מס' 3189 מיום 1 ביולי 2025 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים - תיקון החלטת ממשלה".

החלטה מס' 3243 מיום 15 ביולי 2025 שעניינה "מדיניות ממשלתית לשילובם של אזרחי ישראל

ממוצא אתיופי בחברה הישראלית - המשך הפעלת תוכניות משרדי הממשלה, הארכת תקופת פעילותו של מטה היישום ותיקון החלטות ממשלה".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
מצורפת עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר.

מגיש: שר האוצר

כ"ה באב התשפ"ה
19 באוגוסט 2025

נושא הצעת ההחלטה:

תיעדוף הוצאות הממשלה בשנת 2025 ותיקון החלטות ממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ביום 13 ביוני 2025, פתחה מדינת ישראל במבצע "עם כלביא" כנגד איראן אשר כלל תקיפות משמעותיות של מערכת הביטחון בשלל אמצעים באיראן. תקיפות אלו אף גררו תקיפות נגד של איראן בישראל ומאמצי הגנה משמעותיים של זרועות הביטחון.

במסגרת עבודת מטה ממשלתית דינמית ומתמשכת שהתקיימה, ועודנה נמשכת, למיפוי הצרכים האזרחיים המידיים הנובעים מהמבצע בהיבטים הצבאיים ועל מנת לתת מענה כולל ומקיף לכלל השלכות הלחימה על העורף ולאפשר את הרציפות התפקודית של המשק על כלל היבטיה, התקבלו החלטות שונות, על ידי הממשלה או משרדי הממשלה בתחומי סמכויותיהם, אשר מפורטות בהצעת ההחלטה. יצוין כי לחלקן כבר הוקצה מקור תקציבי בעת קבלת ההחלטה בעניינם, ולאחרות ניתנו מענים זמניים במסגרות התקציב הקיימות, כאשר הצעת החלטה כעת כוללת דרכי מימון חלופיות.

עוד במסגרת הצעת ההחלטה, מוצע לפרט צעדי מדיניות מתוכננים לקידום הטבות ופיתוח בחבלי ארץ שונים במדינה, תמיכה ברשויות מקומיות, האצת צמיחת המשק וצעדים נוספים, אשר בחלקם, כמפורט בהצעת ההחלטה, יידרשו להחלטת ממשלה נוספת על מנת שיוקצו הסכומים לשימושים האמורים שם, וזאת בכפוף להשלמת כלל ההליכים המינהליים הנדרשים בעניינם, לרבות בחינה משפטית ומקצועית של ההיבטים הכרוכים ביישום השימושים, כאשר ככל שיתבססו על פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שעניינו עדיפות לאומית (להלן – **חוק עדיפות לאומית**), גם בהבאת שיקולים ונימוקים מקצועיים לתמיכה בהן בהתאם. עוד מובהר בהצעת ההחלטה, כי אין באזכור של יישוב או אזור כדי לחייב הקצאה להם או את הסכום שיוקצה לכך, אלא הדבר מותנה כאמור, בהשלמת הבחינה כאמור.

חוק הפחתת הגרעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – **חוק המסגרות**), קובע שתי מגבלות פיסקליות על תקציב המדינה. המגבלה הראשונה קובעת את תקרת הגירעון כאחוז מהתוצר, שיוצרת מגבלה אפקטיבית על תקציב המדינה בעת בנייתו, והמגבלה השנייה היא מגבלת הוצאה, שמגדירה את שיעור הגידול המרבי המותר בתקציב המדינה, וזאת על מנת לאפשר לממשלה לבנות את תקציב המדינה תוך שמירה על אחריות פיסקאלית ויצירת מסגרת פיסקלית.

בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – **חוק יסודות התקציב**), נקבעו גם כן מגבלות שנועדו להבטיח עמידה במסגרות הפיסקליות, הן בתקרת ההוצאה (בשים לב למגבלות התקציב) והן בתקרת הגירעון, כמפורט להלן.

כך למשל, בסעיף 39 לחוק יסודות התקציב, נקבע כי בהצעת חוק המוגשת לכנסת שבביצועה כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה מתקציב המדינה או שבביצועה כרוכה הפחתה של הכנסות המדינה, תצוין בנוסח החוק המוצע או בדברי ההסבר לו דרך המימון להוצאה או להפחתה. דרך מימון כאמור, מוגדרת בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, וכוללת הקטנה של סכום ההוצאה, הטלת מס, אגרה או תשלום חובה אחר, או הגדלת שיעורם, או הגדלת הכנסות המדינה בדרך אחרת ממקור שאינו מילווה. בנוסף, בסעיף 40(א) לחוק יסודות התקציב נקבע כי "תקנות או הוראות מינהל שבביצוען כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה מתקציב המדינה לא יותקנו אלא אם כן ההוצאה או ההתחייבות תוקצבו בחוק התקציב השנתי לשנת הפעלתן הראשונה".

על מנת לאפשר לממשלה לבצע צעדים שיאפשרו לה להתכנס למגבלות הקבועות בחוק המסגרות בשנים הסמוכות לאחר שנת התקציב, נקבע בסעיף 40א(א) לחוק יסודות התקציב, כי על הממשלה להכין תכנית תקציב תלת-שנתית, על פי הצעת שר האוצר, שתונח על שולחן הכנסת יחד עם הצעת חוק התקציב. תכנית זו היא התכנית המחייבת לעניין המגבלות שחלות על הממשלה בקבלת החלטות חדשות שבביצוען כרוכה חריגה ממגבלת ההוצאה הצפויה או מגבלת הגירעון באחת מהשנים הכלולות בתכנית התקציב התלת-שנתית, אלא אם תינקט פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור.

נוכח האמור, בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב וחוק המסגרות, הגדלת הוצאה או הפחתת הכנסה בשנת תקציב פלונית, מחייבת דרך מימון או פעולה מאזנת, לפי העניין, מתוך מסגרות התקציב המאושרות לאותה שנה. מוצע כעת לממן את ההוצאות האמורות לעיל מכמה מקורות תקציביים, כמפורט בהצעת ההחלטה, וביניהם סכומים לקידום מדיניות הממשלה בתחומים שונים שטרם הוקצה להחלטות ממשלה, הפחתה רוחבית בתקציבי המשרדים בשיעור של 3.3% משנת 2026 ואילך, ועוד.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

חלק מצעדי המדיניות המפורטים בהצעת ההחלטה טרם נבחנו משפטית או מקצועית. עם זאת וכאמור לעיל, הובהר בהצעת ההחלטה כי קידום צעדים אלה יותנה בקיום בדיקות משפטיות ומקצועיות, לרבות בהתאם לחוק עדיפות לאומית, וייעשה בהתאם למסקנות בחינה זו. עוד הובהר בהצעת ההחלטה, כאמור לעיל, כי ציון יישובים ספציפיים או אזורים לא מחייב את ההקצאה אליהם דווקא בכלל או בסכומים האמורים בה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הערות שהתקבלו ממשרדי הממשלה באו לידי ביטוי בנוסח הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

	היועץ המשפטי של משרד האוצר	דודי קופל
חתימה	תפקיד	שם